

Dr. Öğr. Üyesi Büşra Gül KARACA

**FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU'NA GÖRE
ESERİN TEMİNAT FONKSİYONU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN TAKDİMİ.....	1
II. KONUNUN ÖNEMİ	5
III. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	8

BİRİNCİ BÖLÜM FİKRİ VE SANAT ESERLERİNİN TEMİNAT FONKSİYONU İLE BAĞLANTILI KAVRAMLAR

I. FİKRİ HAK KAVRAMI	9
A. Genel Olarak	9
B. Kavram Sorunu.....	12
C. Fikri Hakların Tarihi Gelişimi	16
1. Dünya Geneline Fikri Hakların Gelişimi	17
2. Türk Hukukunda Fikri Hakların Gelişimi.....	22
D. Fikri Hakkın Hukuki Niteliğini Açıklayan Teoriler.....	25
1. Genel Olarak	25
a. Fikri Mülkiyet Teorisi.....	26
b. Kişilik Hakkı Teorisi	28
c. Gayrimaddi Mallar Teorisi	30
d. Monist Teori.....	32
e. Eser Sahipliği Teorisi	33

E. Fikri Hakkın Özellikleri	34
II. ESER KAVRAMI	38
A. Genel Olarak	38
B. Eser Sayılmanın Şartları	42
1. Sahibinin Hususiyetini Taşıma	42
2. Eser Kategorilerinden Birine Dâhil Olma	45
C. Eser Kategorileri	46
1. İlim ve Edebiyat Eserleri	46
2. Musiki Eserleri	49
3. Güzel Sanat Eserleri	50
4. Sinema Eserleri	53
III. ESER SAHİBİ KAVRAMI	55
A. Genel Olarak	55
B. Birden Fazla Kişinin Eser Sahipliği	58
1. Ortak Eser Sahipliği	58
2. Eser Sahipleri Arasında Birlik	59
C. Eser Sahipliği ile İlgili Karineler	61
IV. TEMİNAT KAVRAMI	62
A. Genel Olarak	62
B. Teminat Türleri	64
1. Kişisel ve Reel Teminatlar	64
a. Kişisel Teminatlar	65
b. Reel Teminatlar	67
2. Bağlı ve Bağımsız Teminatlar	68
a. Bağlı Teminatlar	68
b. Bağımsız Teminatlar	69
3. Kanuni ve İradi Teminatlar	69
C. Teminatın Konusu	69

İKİNCİ BÖLÜM
GENEL OLARAK FİKİR VE SANAT
ESERLERİNİN TEMİNAT OLARAK
KULLANILMASI VE FARKLI HUKUK
SİSTEMLERİNDEKİ DÜZENLEMELER

I. FİKİR VE SANAT ESERLERİNİN TEMİNAT OLARAK KULLANILMASI	71
A. Genel Olarak	71
B. Fikir ve Sanat Eserlerinin Teminat Olarak Kullanılmasını Elverişli Kılan Özellikler	73
1. Ekonomik Değer	73
2. Münhasır Yetki ve Kontrol	75
3. Hukuki Koruma.....	76
4. Telif Geliri.....	76
C. Fikir ve Sanat Eserlerinin Teminat Olarak Kullanılmasını Zorlaştıran Sebepler	77
1. Fikri Hakkın Doğasından Kaynaklanan Sebepler.....	77
a. Soyutluk	77
b. Hakkın Kazanılması.....	78
c. Süre ile Sınırlı Olma.....	79
d. Sağladığı Hak ve Yetkilerin Çeşitliliği.....	80
2. Geleneksel Teminat Hukukunun Maddi Varlıklara Göre Düzenlenmiş Olması	81
3. Değerleme Sorunu	84
4. Kültür ve Sanat Endüstrisine İlişkin Riskler	88
D. Teminat Olarak Fikir ve Sanat Eserleri	90
1. İlim ve Edebiyat Eserlerinin Teminat Olarak Kullanılması	90
2. Musiki Eserlerin Teminat Olarak Kullanılması	95
3. Güzel Sanat Eserlerinin Teminat Olarak Kullanılması	98
4. Sinema Eserlerinin Teminat Olarak Kullanılması	104

II. FARKLI HUKUK SİSTEMLERİNDE FİKRİ HAKLARIN TEMİNAT OLARAK KULLANILMASI	107
A. Genel Olarak	107
B. Anglo-Amerikan Hukuk Sistemi	109
1. Amerika Birleşik Devletleri Hukuku	109
2. Kanada Hukuku	115
3. Avustralya Hukuku	120
4. İngiliz Hukuku	124
C. Kıta Avrupası Hukuk Sistemi	131
1. Alman Hukuku	131
2. İsviçre Hukuku	135
3. Fransız Hukuku	137
4. İtalyan Hukuku	142
5. Türk Hukuku	144

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU ÇERÇEVESİNDE ESERİN TEMİNAT OLARAK KULLANILMASI

I. GENEL OLARAK	149
II. FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU UYARINCA ESERİN REHİN HAKKINA KONU OLMASI	152
A. Genel Olarak Rehin Hakkı	152
B. Rehin Hakkının Konusu Olarak Fikir ve Sanat Eserleri	155
1. Eserin Somutlaştığı Maddi Mal	156
a. Alenileşmiş Bir Eserin Aslı veya Müsveddesi	157
b. Yayımlanmış Bir Eserin Çoğaltılmış Nüshaları	161
2. Eser Üzerindeki Haklar	163
a. Mali Haklar	165
aa. İşleme Hakkı	168

bb. Çoğaltma Hakkı.....	169
cc. Yayma Hakkı.....	172
dd. Temsil Hakkı	173
ee. İşaret Ses ve/veya Görüntü Nakline Yarayan Araçlarla Umuma İletim Hakkı	175
b. Manevi Haklar	176
aa. Umuma Arz Hakkı	179
bb. Adın Belirtilmesi Hakkı	181
cc. Eserde Değişiklik Yapılmasını Önleme Hakkı.....	182
dd. Eser Sahibinin Zilyed ve Malike Karşı Olan Hakları	184
3. Lisans Hakları	186
4. Mali Haklara İlişkin Hukuki İşlemlerden Doğan Alacaklar ...	187
5. Bağlantılı Haklar	191
C. Fikir ve Sanat Eserlerine İlişkin Rehin Sözleşmesi.....	192
1. Rehin Sözleşmesinin Tarafları	192
2. Rehin Sözleşmesinin Kurulması ve Şekli	196
a. Eserin Somutlaştığı Maddi Mallar Bakımından	196
b. Mali Haklar Bakımından.....	201
c. Mali Haklara İlişkin Hukuki İşlemlerden Doğan Alacaklar Bakımından.....	205
3. Rehin Sözleşmesinin Hükümleri	207
a. Rehin Alanın Hakları.....	207
aa. Paraya Çevirme Hakkı.....	207
bb. Zilyet Olma Hakkı	208
cc. Masrafları Talep Etme Hakkı	209
dd. Muacceliyet İhbarı ve Diğer İşlemleri Yapmaya Zorlama Yetkisi	209
b. Rehin Alanın Borçları.....	210
aa. Saklama ve Koruma Borcu	210
bb. Geri Verme Borcu	211
c. Rehin Verenin Hakları.....	212

aa. Mülkiyet Hakkından Kaynaklanan Yetkileri Kullanma Hakkı.....	212
bb. Rehin Konusu Malın Teslimini İsteme Hakkı	213
d. Rehin Veren Borçları.....	213
aa. Rehin Konusu Malın Zilyetliğini Devir Borcu	213
bb. Koruma ve Bakım Masraflarına Katlanma Borcu	213
cc. Paraya Çevirmeye Katlanma Borcu	213
dd. Eserin Değerini Korumak İçin Gerekli Önlemleri Alma	213
4. Rehnin Sona Ermesi	214
a. Alacağın Sona Ermesi	214
b. Alacaklının Feragat Etmesi	215
c. Rehin Konusunun Yok Olması	215
d. Rehin Konusunun Paraya Çevrilmesi	216
e. Sürenin Dolması veya Bozucu Şartın Gerçekleşmesi	216
f. Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Birleşmesi	216
g. Alacaklının Rehin Konusu Taşınırın Zilyetliğini Kaybetmesi	217
5. Rehnin Paraya Çevrilmesi	218
III. FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU UYARINCA	
ESERİN HAPİS HAKKINA KONU OLMASI.....	219
A. Genel Olarak Hapis Hakkı	219
B. Fikir ve Sanat Eserlerinin Hapis Hakkına Konu Olması.....	223
1. Eserin Somutlaştığı Maddi Mallar	223
2. Mali Haklar	225
3. Mali Haklara İlişkin Hukuki İşlemlerden Doğan Alacaklar ...	227
C. Hapis Hakkının Şartları	227
1. Borçlunun Rızasıyla Zilyet Olma.....	227
2. Alacağın Muaccel Olması	228
3. Alacak ile Hapis Hakkına Konu Şey Arasında Bağlantı Bulunması	229

D. Hapis Hakkının Kullanılamayacağı Haller	230
1. Alacaklının Hapis Hakkından Feragat Etmiş Olması.....	230
2. Borçlunun Talimatı	231
3. Hapis Hakkının Kullanılmasının Kamu Düzeniyle Bağdaşmaması.....	232
E. Hapis Hakkının Hükümleri.....	232
F. Hapis Hakkının Sona Ermesi.....	235
1. Alacağın Sona Ermesi	235
2. Hapis Hakkına Konu Eşyanın Yok Olması	236
3. Alacaklının Hapis Hakkına Konu Eşyanın Zilyetliğini Kaybetmesi.....	236
IV. DEĞERLENDİRME	237
SONUÇ	243
KAYNAKÇA.....	247